

БАТЛАВ. БОУАӨЯ-НЫ ХБОБХГ-ЫН
ДАРГА...../Г. ЭНХМӨНХ/

ЗӨВШӨӨРЧ, ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮҮРЭГ ХҮЛЭЭСЭН.
“ГРАНД СЭНГҮН” ХХК-ИЙН
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ:...../Ж. АРИУНТУЯА/

**ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН АЙРАГ
СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ
“ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН ТАЛБАЙ”
2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

Аж ахуйн нэгжийн регистрийн дугаар: 5516153

Хянасан:

БОУАӨЯ-ны ХБОБХГ-ын мэргэжилтэн...../З. Азжаргал/

Боловсруулсан:

“ГРАНД СЭНГҮН” ХХК-ийн БО-ны мэргэжилтэн/...../Б. Эрдэнэзаяа/

**Улаанбаатар
2024 он**

ГАРЧИГ

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ. ТӨСЛИЙН ТУХАЙ ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА.....	3
ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ. БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ-ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ	5
ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ. ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛӨЛ	6
3.1. Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тухай ерөнхий удирдамж	6
3.2. Төслийн болзошгүй сөрөг нөлөөлөл, үргэлжлэх хугацаа, эрчим	6
3.3. Төслийн гол сөрөг нөлөөллийг үнэлэх.....	9
3.4. Гол сөрөг нөлөөлөл, үргэлжлэх хугацаа, эрчим.....	9
ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ. 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ.....	14
4.1. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө.....	14
4.2. Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөө	14
4.3. Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө.....	15
4.4. Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө.....	15
4.5. Хог, хаягдлын менежментийн арга хэмжээний зардал.....	15
4.6. Тухайн жилийн орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөр.....	15
4.7. Удирдлага зохион байгуулалтын менежментийн төлөвлөгөө.....	16
4.8. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах хуваарь	17

ХҮСНЭГТИЙН ГАРЧИГ

Хүснэгт 1. Төслийн ерөнхий мэдээлэл.....	3
Хүснэгт 2. Ажиллах хүч.....	4
Хүснэгт 3. Календарь төлөвлөгөө.....	4
Хүснэгт 4. Болзошгүй болон гол сөрөг нөлөөлөл.....	6
Хүснэгт 5. Төслийн байршил, шийдэл, төлөвлөлт болон хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон нөлөөллийн эрчим, үр дагаврыг магадлан жагсаах.....	7
Хүснэгт 6. Айраг сумын агаарын дундаж температур ⁰ C.....	10
Хүснэгт 7. Байгаль орчинд үзүүлэх болзошгүй нөлөөлөл.....	12
Хүснэгт 8. Гол сөрөг нөлөөлөл.....	13
Хүснэгт 9. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө.....	14
Хүснэгт 10. Ногоон байгууламжийн төлөвлөгөө.....	14
Хүснэгт 11. Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө.....	15
Хүснэгт 12. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө.....	15
Хүснэгт 13. ОХШХ-ийн төлөвлөгөө.....	15
Хүснэгт 14. Удирдлага зохион байгуулалтын менежментийн төлөвлөгөө.....	16

ЗУРГИЙН ГАРЧИГ

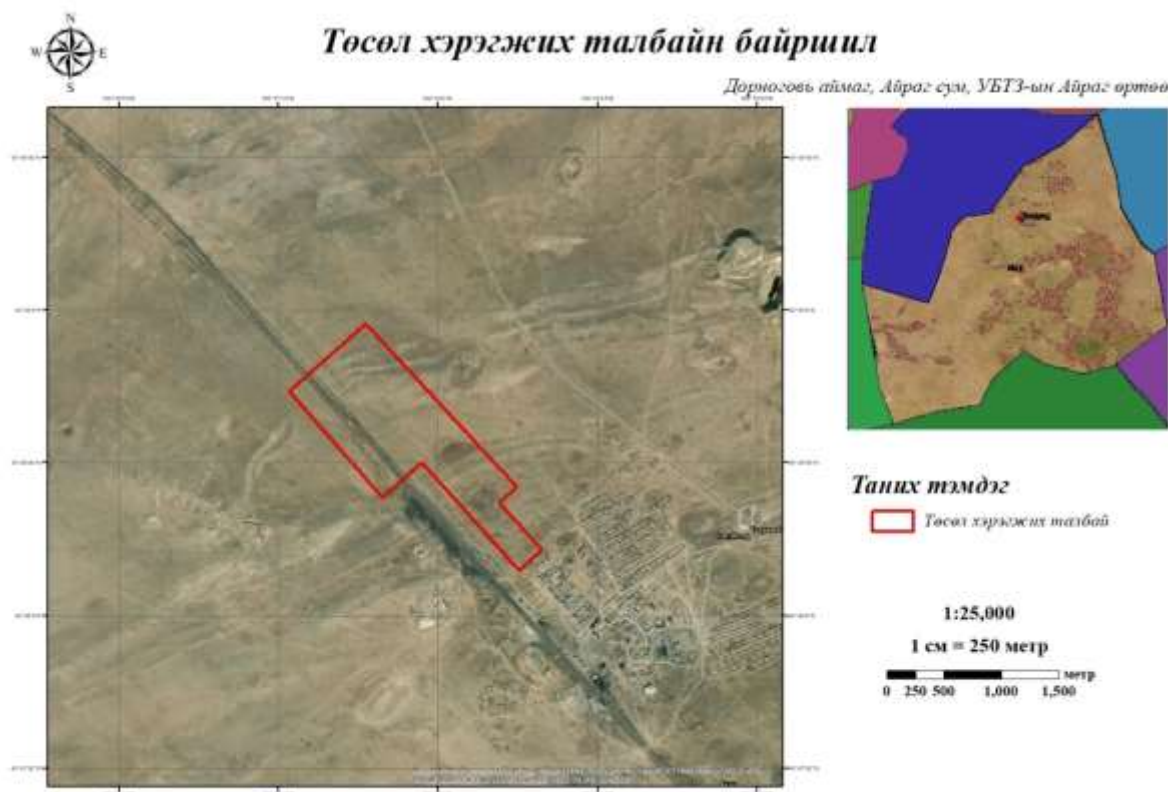
Зураг 1. Төсөл хэрэгжих талбайн байршил.....	3
Зураг 2. Төсөл хэрэгжих талбайн байгалийн бүс бүслүүр (ArcGIS).....	9
Зураг 3. Айраг сумын агаарын дундаж температур /2017-2022 он/.....	10

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ. ТӨСЛИЙН ТУХАЙ ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Хүснэгт 1. Төслийн ерөнхий мэдээлэл

Үндсэн үзүүлэлтүүд	Тайлбар
Төслийн нэр	“Гаалийн хяналтын талбай”
Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллага	“Гранд сэнгүн” ХХК
Төсөл хэрэгжүүлэгчийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ, регистрын дугаар	Улсын бүртгэлийн гэрчилгээний дугаар: 9011306100 Регистрийн дугаар: 5516153 Харилцах утас: 86952910
Төсөл хэрэгжүүлэгчийн хаяг	Улаанбаатар хот, Баянзүрх дүүрэг, 8-р хороо, Эрдэнэтолгой 50-345 тоот.
Төслийн байршил	Дорноговь аймаг, Айраг сумын нутагт хэрэгжинэ.

“Гаалийн хяналтын талбай” нь Дорноговь аймгийн Айраг сумын нутагт орших УБТЗ-ын эзэмшлийн 11130.0 м² талбайд байрлана.

Зураг 1. Төсөл хэрэгжих талбайн байршил

Гаалийн хяналтын талбайн танилцуулга

Төслийн хүрээнд “Гранд сэнгүн” ХХК нь УБТЗ-ын эзэмшлийн Айраг өртөөний ачиж буулгах хэсгийн 7А зам талбайг ачаа ачиж буулгах зориулалтаар 18 вагоны фронттой салбар зам, 11130.0 м2 талбайг түрээслэн уул уурхайн бүтээгдэхүүнийг ачиж буулгах үндсэн үйл ажиллагаа явуулна.

Хүснэгт 2. Ажиллах хүч

№	Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Тоо ширхэг	Цалин	Нийт цалингийн сан
1	Төслийн удирдагч	Хүн	1	3,000,000.0	3,000,000
2	Нярав	Хүн	1	2,000,000.0	2,000,000
3	Талбайн зохицуулагч	Хүн	2	2,500,000.0	5,000,000
4	Жолооч	Хүн	2	2,000,000.0	4,000,000
5	Харуулын ахлах	Хүн	1	2,000,000.0	2,000,000
6	Харуул	Хүн	2	1,500,000.0	3,000,000
7	Хөдөлмөр хамгаалал аюулгүй амжиллагааны ажилтан	Хүн	1	1,500,000.0	1,500,000
8	Механик инженер	Хүн	1	2,000,000.0	2,000,000
9	Ачилт буулгалт зохицуулагч	Хүн	1	2,000,000.0	2,000,000
10	Шатахууны нярав	Хүн	1	1,500,000.0	1,500,000
11	Тогооч	Хүн	1	1,500,000.0	1,500,000
12	Үйлчлэгч, угаагч	Хүн	1	1,500,000.0	1,500,000
	Нийт				29,000,000
	Байгууллагаас төлөх НДШ 12.5% хувь	Хүн	15		3,625,000
	Нийт зардлын дүн:				32,625,000

Гаалийн хяналтын талбайн жилийн ажиллах хоногийг тооцож үзэхэд:

Жилийн сар -12

Нийт ажиллах сар – 12 буюу 365 хоног

Үндэсний баяр, ёслолын хоног – 5

Болзошгүй саатал арилгах хоног – 17

Цаг агаарын хүнд нөхцөл, сэлбэгийн хангамж тооцсон хоног – 15

365-5-17-15= 328 хоног ажиллана.

Түүхий эд хүлээн авах дамжлага 1 ээлж, “Гаалийн хяналтын талбай”-н үндсэн дамжлага 1 ээлжээр ажиллах ба үндсэн дамжлага нь ээлжиндээ 8 цагаар 1 ээлж ажиллана.

Цахилгаан хангамж

Төвийн эрчим хүчний системийн нэгдсэн сүлжээнд холбогдсон.

Усан хангамж

Төсөлд ашиглагдах технологийн усан хангамжийн хэрэгцээг Айраг сумын төвөөс зөврөөр хангахаар төлөвлөсөн.

“ГРАНД СЭНГҮН” ХХК-ийн 2024 оны календарь төлөвлөгөө

2024 онд нийт 50.0 мян.тн ба 15 ажилчин 1 ээлжээр ажиллахаар төлөвлөсөн.

Хүснэгт 3. Календарь төлөвлөгөө

Ажиллах сар	10	11	12	Нийт
Үйлдвэрлэх бүтээгдэхүүн мян.м ³	15.0	15.0	15.0	90.0

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ. БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ-ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ

Газрын гадарга

Төсөл хэрэгжих талбай нь байгалийн бүс бүслүүрийн хувьд говийн бүс ба геоморфологийн мужлалаар Монголын дорнод мужид хамаарна.

Уул зүй: Ачилт буулгалтын талбай нь Монголын зүүн өмнөд хэсэгт байгалийн мужлалаар говь-хээр хосолсон цөлөрхөг экосистемд хамаарагдана. Хуурай, эх газрын уур амьсгалтай, байнгын хүчтэй салхи болон шороон шуурга хосолсон цаг уур нь тухайн бүс нутгийн ургамал амьтдын аймгуудад их нөлөөлдөг.

Газрын гадарга: Газрын гадаргуу нь далайн түвшнээс дээш 900-1210 м-т өргөгдсөн байх аж. Гадаргуугийн рельеф нь гол төлөв толигор, мөлгөрдүү дов толгод юм.

“Гаалийн хяналтын талбай” төсөл нь “Гранд сэнгүн” ХК-ийн хашаанд хэрэгжих тул уг хашаан доторхоос бусад газрын гадаргад сөрөг нөлөөлөл үзүүлэхгүй юм.

Цаг уур

Дорноговь аймгийн нутаг нь Монголын суурьт өндөрлөг тал, үлдмэл цулдам уул, тэгшдүү хотгор бүхий хуурай хээр, цөлжүү хээрийн дэд мужид хамаарах бөгөөд өндөршлийн ялгаа багатай байдаг учраас дулаан хүйтний хэлбэлзэл багатай юм.

Жилийн хамгийн дулаан 7 дугаар сард 23.7°C дулаан, хамгийн хүйтэн 1 дүгээр сард -15.9°C хүйтэн, шилжилтийн улирлын хавар 4 дүгээр сард 6.6°C дулаан, намрын 10 дугаар сард 3.6°C орчим дулаан байдаг нь улирлын зааг, үйлдвэрлэлийн ажлын ялгаа, технологийн онцлог нөхцлийг бүрдүүлж байгаагийн зэрэгцээ манай орны Хангай нутгаас дулааны нөөц нэн ихтэй байгаа нь харагдаж байна. Үнэмлэхүй их халуун 2020 оны 7-р сар +25.1°C, үнэмлэхүй хамгийн хүйтэн 2019 оны 1-р сар -22.8°C хүрч байна.

Төслийн үйл ажиллагаанаас орон нутгийн уур амьсгалыг өөрчлөх сөрөг нөлөөлөл байхгүй байна. Төсөл хэрэгжих явцад тоосжилт үүсэх зэргээр бохирдуулагч бодисын тоо хэмжээ нэмэгдэх ч стандарт хэмжээнээс давж, бохирдуулах хэмжээнд хүрч үйлчлэхгүй тул орон нутгийн уур амьсгалыг өөрчлөгч хүчин зүйл болж чадахгүй.

Усан орчин

Судалгааны талбай нь Умард говийн гүвээт Халхын дундад талын ай савд оршино. Гадаргуугийн усны ил урсгалгүй, тогтмол урсгалтай гол горхи байхгүй. Уст цэгүүд нь худаг, ховроор булаг шандын хэлбэрээр илэрнэ. Түүнчлэн жижиг хэмжээний давстай нуурууд нь хур тунадасны усаар дүүрэх боловч ихэнхдээ хатаж ширгэдэг.

Төслийн хүрээнд ажилчдын унд ахуйн хэрэгцээний усыг Айраг сумын төвөөс зөөврөөр хангахаар төлөвлөсөн болно.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ. ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛӨЛ

3.1. Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тухай ерөнхий удирдамж

“Гранд сэнгүн” ХХК-ийн “Гаалийн хяналтын талбай” төслийн хувьд байгаль орчны төлөв байдал, байгаль орчны эрх зүйн байдал зэрэг нь байгаль орчныг хамгаалах асуудалтай хэрхэн уялдах, төслийн үйл ажиллагаанаас хамрах нутаг дэвсгэрийн орчны бүрдэл хэсгүүдэд төслийн хэрэгжих үе шат бүрийн үйл ажиллагааны нөлөөлөл, түүнчлэн төслийн гол нөлөөллийг үнэлэн тогтоов.

Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээг Монгол улсын Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хууль, байгаль орчны эрх зүйн баримт бичгүүдэд тулгуурлан магадлан жагсаах, давхцуулан зураглах, загварчлалын арга, харьцуулсан судалгааны арга БОНХЯ-аас /хуучин нэрээр/ гаргасан Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээний аргачилсан заавар /2014/, байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээнд өргөн хэрэглэгддэг матриц зэргийг ашиглан хийж гүйцэтгэлээ.

3.2. Төслийн болзошгүй сөрөг нөлөөлөл, үргэлжлэх хугацаа, эрчим

Хүснэгт 4. Болзошгүй болон гол сөрөг нөлөөлөл

Байгаль орчны үзүүлэлт	Шууд	Шууд бус	Өөрөө зохицуулагдах	Богино хугацааны	Урт хугацааны	Буцаж нөлөөлөх	Буцалтгүй нөлөөлөх	Хүчтэй	Дунд зэрэг	Бага зэрэг
1. Байгалийн төрөл зүйлийн өөрчлөлт										
Газрын доорх урсацын өөрчлөлт										
Газрын доорх усны чанарын өөрчлөлт										
Гадаргын усны өөрчлөлт										
Агаарын чанарын өөрчлөлт	х				х		х		х	
Уур амьсгалын (бичил) өөрчлөлт		х			х		х			х
2. Байгалийн нөөц, ашиглалт										
Эрдэс түүхий эдийн нөөц		х			х		х		х	
Эрчим хүчний нөөц										
3. Байгаль, орчны өөрчлөлт										
Ундны усны чанар, хэмжээ		х			х		х		х	
Урсгал усны хэрэгцээ										
Агаарын бохирдол	х				х		х	х		
Хөрсний эвдрэл, бохирдол		х			х		х		х	
4. Эдийн засаг, нийгмийн асуудал										
Хувийн өмчийн болон татварын орлого өөрчлөгдөх	х				х		х			х
Орон нутгийн орлого нэмэгдэх	х				х		х	х		
Ядуурлыг бууруулахад дэмжлэг болох	х				х		х			х
Ажлын байр нэмэгдэх	х				х		х			х
Хүн амын эрүүл мэндэд нөлөөлөх	х				х		х			х
6. Бусад нөлөөлөл										

Шороон зам, шилжилтээс болж хөрс эвдрэх	х			х		х		х		
Ахуйн хаягдал, хогийн ариутгал муугаас эвгүй үнэр гарах, шавьж үржих	х		х			х			х	
Хүчтэй салхи, уруйн үер										
Дүн	9	4		1	12		13	2	5	6

Дээрх хүснэгтээс дүгнэхэд байгаль орчинд нөлөөлж болзошгүй шууд, урт хугацааны, буцалтгүй, бага зэргийн нөлөөлөл нилээд хувийг эзэлж байна.

Үүнд:

1. Агаарын чанарын өөрчлөлт
2. Бичил уур амьсгалын өөрчлөлт
3. Агаарын бохирдол
4. Хөрсний элэгдэл, бохирдол
5. Хувийн өмчийн болон татварын орлого өөрчлөгдөх
6. Орон нутгийн орлого нэмэгдэх
7. Ядуурлыг бууруулахад дэмжлэг болох
8. Ажлын байр нэмэгдэх
9. Улирлын чанартай эрэлт хэрэгцээ нэмэгдэх
10. Хүн амын эрүүл мэндэд нөлөөлөх
11. Шороон зам, шилжилтээс болж хөрс эвдрэх
12. Ахуйн хаягдал, хогийн ариутгал муугаас эвгүй үнэр гарах шавьж үржих зэрэг байна.

Дээрх болзошгүй нөлөөллүүдээс харахад эдийн засаг, нийгмийн асуудалд үйлдвэрийн үйл ажиллагаа шууд, урт хугацааны, буцалтгүйгээр нөлөөлөх эерэг нөлөөтэй байна.

Төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчны төлөв байдалд үзүүлж болзошгүй болон гол сөрөг нөлөөллийг тогтоох зорилгоор шинжээчдийн хэсэг газар дээр нь очиж, төсөл хэрэгжих талбай болон орчны байдал, төсөлтэй танилцаж, холбогдох судалгааг хийсэн болно.

Төслийн болзошгүй нөлөөллийг тогтоохдоо **магадлан жагсаах** аргыг ашиглаж, үр дүнг дараах хүснэгтэд үзүүлэв. Энэ арга нь төсөл хэрэгжих үед тухайн нөлөөлөл байгаа эсэх дээр тулгуурладаг ба хэрэв тухайн нөлөөлөл байвал "х"-ээр тэмдэглэдэг.

Уг төслийн байршил, техник технологийн шийдэл болон төсөл хэрэгжих үеийн байгаль орчны асуудлыг тусад нь авч үзэн “магадлан жагсаалт” хүснэгтэнд түүний нөлөөллийн үр дагаврыг “муу”, “дунд”, “сайн” гэсэн утгуудын аль тохирохыг “х” гэж бөглөв.

Хүснэгт 5. Төслийн байршил, шийдэл, төлөвлөлт болон хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон нөлөөллийн эрчим, үр дагаврыг магадлан жагсаах

Байгаль орчны асуудлууд	Нөлөөлөл байхгүй	Гол үр дагавар		
		Муу (бага)	Дунд	Сайн (их)
1. Төслийн байршилтай холбоотой байгаль орчны асуудал				

Хүн амыг нүүлгэн шилжүүлэхтэй холбоотой асуудал	x			
Түүх соёлын дурсгалт газар, археологи-палентологийн олдворт газрыг эвдэхэд хүрэх	x			
Усан хангамж, газрын доорх усны горимд өөрчлөлт орох				x
2. Төслийн шийдэл, төлөвлөгөөтэй холбоотой байгаль орчны асуудал				
Үйл ажиллагааны болон ашиглалтын чанар нь тухайн орон нутагт нийцтэй эсэх, орчны бохирдлын хяналтын сонгосон төхөөрөмж хир зэрэг зохимжтой				x
Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлийн өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх болон ажилтнуудыг хорт хий, гал түймрээс хамгаалах асуудал хир зэрэг төлөвлөгдсөн				x
Гаалийн хяналтын талбайн үйл ажиллагааны явцад гарах тоосжилтыг бууруулах асуудал хир зэрэг тусгагдсан				x
Тусгай анхаарал тавих шаардлагатай хорт хий, тоос, утаа гардаг эсэх				x
Үйл ажиллагааны үед гарах дуу чимээг багасгах талаар төсөлд тусгагдсан эсэх				x
3.Барилга байгууламж барих, Гаалийн хяналтын талбайн аюулгүй ажиллагаатай холбогдож гарах байгаль орчны асуудал				
Төслийн үйл ажиллагааны үед усны нөөц хомсдох байдал				x
Төсөл хэрэгжих үеийн хөрсний элэгдэл, эвдрэл				x
Үйлдвэрлэлийн осол, аваар, хортой нөхцөл үүсэх, халдварт өвчин гарах нөхцөл				x
4. Төсөл хэрэгжүүлэх үеийн байгаль орчны асуудал				
Төслийн үйл ажиллагааны болон ашиглалтын чанарын талаарх төлөвлөгөө, санхүүжилт хир зэрэг бодитой, шаардлага хангасан эсэх				x
Мэргэжлээс шалтгаалах өвчин болон аюулгүй ажиллагааны төлөвлөгөө, санхүүжилт бодитой эсэх				x
Хөрсний эвдрэл, элэгдлийг бууруулах, орчныг тохижуулах асуудал төлөвлөгөөнд хэрхэн тусгагдсан (хөрсжүүлэх, ургамал тарих, зүлэгжүүлэх, талбайн усалгаа)				x
Шуурхай хяналтын асуудал (төсөлд шуурхай хяналтын хугацаа, мөнгө зардал тусгагдсан эсэх)				x
5. Төслийг ерөнхийд нь хянаж үзэх шалгуурууд (бодлогын чанартай асуудлууд)				
Төслийн техник технологийн шийдлийг техник эдийн засгийн хувьд болон хувилбараас авч үзэн аль болох оновчтой аргыг сонгосон эсэх асуудал				x

Төслийн байршилтай холбогдох нөлөөлөл

Төсөл хэрэгжих байршлын хувьд хүн амыг нүүлгэн шилжүүлэх, түүх соёлын археологийн олдворт газарт ямар нэгэн нөлөөлөл байхгүй.

Төслийн шийдэл, төлөвлөгөөтэй холбоотой асуудал

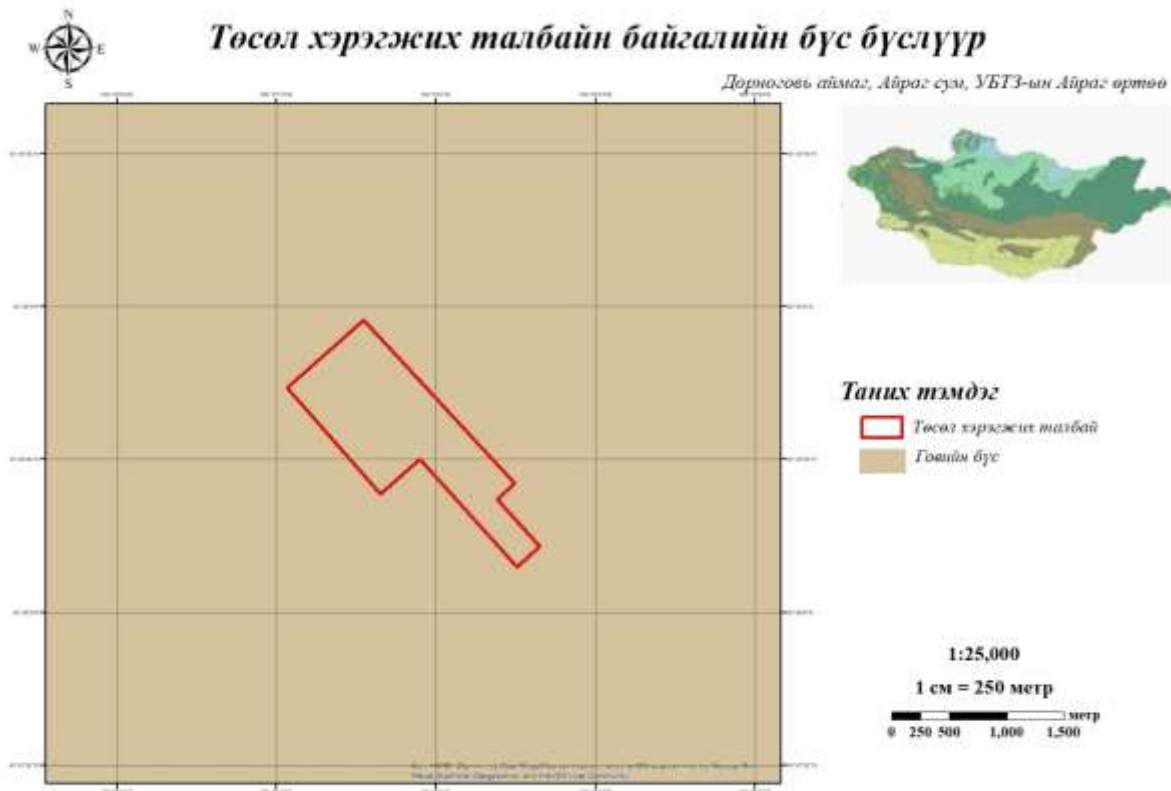
Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлийн өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх болон ажилтнуудыг хорт хий, гал түймрээс хамгаалах асуудал, мөн үйл ажиллагаанаас гарах дуу чимээг багасгах талаар дунд зэргийн үр дагавартай байна.

3.3. Төслийн гол сөрөг нөлөөллийг үнэлэх

Дээр өгүүлсэн болзошгүй нөлөөллийн судалгааны үр дүнгээс төсөл хэрэгжих үеийн болон ашиглалтын үе шатанд хөрс, агаар, бэлчээр, газрын доорх ус зэрэгт ихээхэн нөлөөтэй болох нь харагдаж байна. Иймд эдгээр нь голлох нөлөөлөлд багтана. Сөрөг нөлөөллийг байгаль орчны үзүүлэлт тус бүрээр дэлгэрэнгүй авч үзлээ.

3.3.1. Газрын гадарга

Төсөл хэрэгжих талбай нь байгалийн бүс бүслүүрийн хувьд говийн бүс ба геоморфологийн мужлалаар Монголын дорнод мужид хамаарна.

Зураг 2. Төсөл хэрэгжих талбайн байгалийн бүс бүслүүр (ArcGIS)

Уул зүй: Ачилт буулгалтын талбай нь Монголын зүүн өмнөд хэсэгт байгалийн мужлалаар говь-хээр хосолсон цөлөрхөг экосистемд хамаарагдана. Хуурай, эх газрын уур амьсгалтай, байнгын хүчтэй салхи болон шороон шуурга хосолсон цаг уур нь тухайн бүс нутгийн ургамал амьтдын аймгуудад их нөлөөлдөг.

Газрын гадарга: Газрын гадаргуу нь далайн түвшнээс дээш 900-1210 м-т өргөгдсөн байх аж. Гадаргуугийн рельеф нь гол төлөв толигор, мөлгөрдүү дов толгод юм.

“Гаалийн хяналтын талбай” төсөл нь “Гранд сэнгүн” ХК-ийн хашаанд хэрэгжих тул уг хашаан доторхоос бусад газрын гадаргад сөрөг нөлөөлөл үзүүлэхгүй юм.

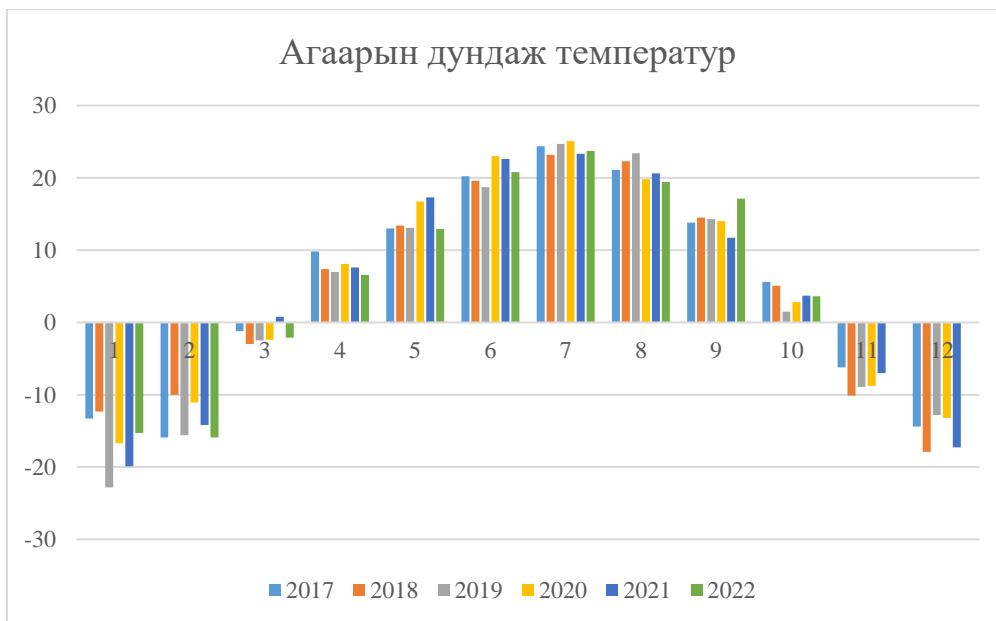
3.3.2. Цаг уур

Дорноговь аймгийн нутаг нь Монголын суурьт өндөрлөг тал, үлдмэл цулдам уул, тэгшдүү хотгор бүхий хуурай хээр, цөлжүү хээрийн дэд мужид хамаарах бөгөөд өндөршлийн ялгаа багатай байдаг учраас дулаан хүйтний хэлбэлзэл багатай юм.

Жилийн хамгийн дулаан 7 дугаар сард 23.7°C дулаан, хамгийн хүйтэн 1 дүгээр сард -15.9°C хүйтэн, шилжилтийн улирлын хавар 4 дүгээр сард 6.6°C дулаан, намрын 10 дугаар сард 3.6°C орчим дулаан байдаг нь улирлын зааг, үйлдвэрлэлийн ажлын ялгаа, технологийн онцлог нөхцлийг бүрдүүлж байгаагийн зэрэгцээ манай орны Хангай нутгаас дулааны нөөц нэн ихтэй байгаа нь харагдаж байна. Үнэмлэхүй их халуун 2020 оны 7-р сар +25.1°C, үнэмлэхүй хамгийн хүйтэн 2019 оны 1-р сар -22.8°C хүрч байна.

Хүснэгт 6. Айраг сумын агаарын дундаж температур °C

Он	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2017	-13.3	-15.9	-1.2	9.8	13.0	20.2	24.4	21.1	13.8	5.6	-6.2	-14.4
2018	-12.3	-10.0	-3.0	7.4	13.4	19.6	23.2	22.3	14.5	5.1	-10.1	-17.9
2019	-22.8	-15.6	-2.5	7.0	13.1	18.7	24.7	23.4	14.3	1.5	-8.9	-12.8
2020	-16.7	-11.1	-2.4	8.1	16.7	23.0	25.1	19.8	14.0	2.8	-8.8	-13.2
2021	-19.9	-14.2	0.8	7.6	17.3	22.6	23.3	20.6	11.7	3.7	-7.0	-17.3
2022	-15.3	-15.9	-2.1	6.6	12.9	20.8	23.7	19.4	17.1	3.6	-6.7	-15.4

Зураг 3. Айраг сумын агаарын дундаж температур /2017-2022 он/

Айраг сумын жилийн, дулаан ба хүйтэн улирлын дундаж температурын олон жилийн явц болон түүний өөрчлөлтийн хандлагын байдлыг дээр үзүүлэв. Төслийн үйл ажиллагаанаас орон нутгийн уур амьсгалыг өөрчлөх сөрөг нөлөөлөл байхгүй байна. Төсөл хэрэгжих явцад тоосжилт үүсэх зэргээр бохирдуулагч бодисын тоо хэмжээ нэмэгдэх ч стандарт хэмжээнээс давж, бохирдуулах хэмжээнд хүрч үйлчлэхгүй тул орон нутгийн уур амьсгалыг өөрчлөгч хүчин зүйл болж чадахгүй.

3.3.3. Агаарын чанар

Төслийн талбай орчмын нутаг дэвсгэрийн хөрс эвдэгдэн тоосрох, хүнд даацын автомашины хөдөлгөөн, автомашин механизмын яндангаас гарах хорт хийн хаягдал нь агаар дахь бохирдуулах бодисын агууламжийг ихэсгэнэ. Нөлөөллийн эрчмийн хувьд технологийн үе шатуудад дунд зэрэг сөрөг нөлөөлөлтэй байна.

Гаалийн хяналтын талбайн үйл ажиллагаанаас үүсэх тоосжилт, уг ажилд ашиглагдах тоног төхөөрөмж, машин механизм, тээврийн хэрэгслээс гарах утаа зэрэг эх үүсвэрүүдээс тоосжилт, агаарын бохирдол үүснэ.

3.3.4. Усан орчин

Судалгааны талбай нь Умард говийн гүвээт Халхын дундад талын ай савд оршино. Гадаргуугийн усны ил урсгалгүй, тогтмол урсгалтай гол горхи байхгүй. Уст цэгүүд нь худаг, ховроор булаг шандын хэлбэрээр илэрнэ. Түүнчлэн жижиг хэмжээний давстай нуурууд нь хур тунадасны усаар дүүрэх боловч ихэнхдээ хатаж ширгэдэг.

Төслийн хүрээнд ажилчдын унд ахуйн хэрэгцээний усыг Айраг сумын төвөөс зөөврөөр хангахаар төлөвлөсөн болно.

3.3.5. Хөрсөн бүрхэвч

Энд сайргархаг болон карбонаттай цайвар хүрэн, хужирлаг шинжтэй цайвар хүрэн хөрс голлох суурийг эзлэхийн хамт гүвээ толгодоор нимгэн чулуурхаг цайвар хүрэн хөрс элбэг тархана. Цайвар хүрэн хөрс өвөл 2.5-3 м хүртэл гүн хөлдөх ба зун хур борооны ус хөрсөнд дөнгөж 15-20 см гүн нэвчиж чийглэгддэг онцлогтой.

Төслийн талбай орчмын хөрс нь авто машины болон хүний үйл ажиллагааны нөлөөлөлд өртөнө. Хуурай хог хаягдлаар орчин бохирдох, хөрсний бохирдол үүсэх зэргээр нөлөөлнө. Тээвэрлэлтээс хөрсний бүтэц эвдрэх, газрын гадарга, хөрс ахуйн хаягдал шатахуун, тослох материалаар бохирдож болзошгүй.

3.3.6. Ургамлан нөмрөг

Төсөл хэрэгжих талбай нь хүн ам суурьшсан хэсэгт байрладаг тул ургамлан бүрхэвч үндсэндээ утсан бөгөөд хөл газрын ургамал хааяа тохиолдоно. Гаалийн хяналтын талбайн үйл ажиллагаанаас ургамлан бүрхэвчинд сөрөг нөлөө үзүүлэхээргүй байна.

3.3.7. Амьтны аймагт нөлөөлөх байдал

Төсөл хэрэгжих талбай нь Дорноговь аймгийн Айраг сумын хүн ам суурьшсан хэсэгт байрлах тул амьтны аймгийн төрөл зүйл харьцангуй цөөрч шилжих хөдөлгөөн нь бүрэн алдагдсан ба байгалийн унаган төрх нь алдагдаж техноген ландшафт үүссэнтэй холбоотой амьтны аймгийн зүйлийн бүрэлдэхүүн үндсэндээ дайжсан гэж хэлж болох юм.

3.3.8. Нийгэмд нөлөөлөх байдал

Төслийг хэрэгжүүлэхэд ажиллах хүчийг төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэрийн оршин суугчдаас авч ажиллуулах нь оршин суугчдын амьжиргаа, нийгэм эдийн засгийн хөгжилд эерэг, харин Гаалийн хяналтын талбайн үйл ажиллагааны үед үүсэх машин механизмын дуу чимээ, тоосжилт ихэссэнээс хүн амын эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлж болзошгүй.

3.3.9. Түүх соёлын дурсгалт зүйлс

Төсөл хэрэгжих орчны газрын ойролцоо түүх соёлын дурсгалт зүйлс одоогоор илрээгүй байгаа бөгөөд хэрвээ илэрвэл тэр даруйд холбогдох байгууллагад мэдээллэх үүрэгтэй.

3.4. Гол сөрөг нөлөөлөл, үргэлжлэх хугацаа, эрчим

“Гаалийн хяналтын талбай” төслийн хүрээнд түүхий эдийг тээвэрлэн авч ирж хадгалах, хэрэглэгчдэд нийлүүлэх үйл ажиллагаанууд хийгдэнэ. Иймд Гаалийн хяналтын талбайн байгаль орчны сөрөг нөлөөллийн асуудлыг авч үзэхдээ Леопольдын матрицын аргыг хэрэглэв. Энэ нөлөөллийн чухал байдлын зэрэглэл ба нөлөөллийн болзошгүй утгыг 1-10 хүртэл оноогоор нилээд дэлгэрэнгүй байдлаар тодорхойлов. Ийнхүү үнэлгээ өгөхдөө аль болохоор бодит байдалд тулгуурласан нарийн мэргэжлийн шинжээчдийн дүгнэлтийг үндэс болголоо. Леопольдын матрицын арга нь дараах 3 үйлдэл хийхийг шаарддаг. Үүнд:

Хэрэв экологийн тогтолцоонд төслийн технологийн үе шатны аль нэг үйл ажиллагаа нь нөлөөлөхөөр байвал түүнд харгалзах дөрвөлжинг ташуу зураасаар 2 хуваана.

Хуваагдсан хэсгийн доод талд болзошгүй нөлөөллийн чухал байдлыг 1-10 хүртлэх тоогоор үнэлнэ.

Хуваагдсан хэсгийн дээд талд мөн 1-10 хүртлэх оноогоор болзошгүй нөлөөллийн хүчтэй эсэхийг үнэлэн бичнэ. Үүнд: 1 балл бол үнэлгээний хамгийн бага, 10 нь хамгийн их утга юм.

Хүснэгт 7. Байгаль орчинд үзүүлэх болзошгүй нөлөөлөл

№	Үйл ажиллагааны хэлбэр	Уул уурхайн бүтээгдэхүүнийг тээвэрлэн авчрах	Авчирсан бүтээгдэхүүнийг ангилан ялгаж хадгалах	Бүтээгдэхүүнийг ачиж, буулгах	Бүгд
1	Агаар	8/8	9/9	8/8	25/25
2	Хөрс	8/8	-	-	8/8
3	Гадаргын ус	-	-	-	-
4	Газрын доорхи ус	-	-	-	-
5	Хүний эрүүл мэнд	4/5	3/3	4/5	11/13
	Бүгд	20/21	12/12	12/13	44/46

Дээрх хүснэгтийн босоо багануудын нийлбэр дүнгээс үзвэл уул уурхайн бүтээгдэхүүнийг тээвэрлэн авчрах, ачиж буулгах үйл ажиллагаа нь агаар, хөрс, хүний эрүүл мэнд зэрэгт ихээхэн нөлөөлж болзошгүй нь харагдаж байна.

Нөлөөлөлд хамгийн их өртөгч нь агаар, хүний эрүүл мэнд, хөрс зэрэг юм.

Нөлөөлөлд орох байдлаар ангилбал агаар 30/30, хүний эрүүл мэнд 14/16, 1-р ангилалд, хөрс 8/8, 2-р ангилалд орж байна. Иймд 1 ба 2-р ангиллын өртөгчдөд нарийвчилсан судалгаа, тооцоо хийх нь зүйтэй.

Хүснэгт 8. Гол сөрөг нөлөөлөл

№	Байгаль орчны хүчин зүйлс	Гол сөрөг нөлөөлөл
1	Агаар	Түүхий эдийг тээвэрлэх, ачилт буулгалт хийх үед агаарын чанарт үзүүлэх нөлөө их байна. Энэ үед тоос, тээврийн хэрэгслээс гарах ШТМ-ын утаа агаарт дэгдэж сөрөг нөлөө үзүүлж болзошгүй.
2	Хүний эрүүл мэнд	Хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны дүрмийг баримтлаагүйгээс үйлдвэрлэлийн осол гэмтэл гарах, агаар, хөрс, усан орчин бохирдсоноос хүн амын эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлж болзошгүй.

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ. 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

4.1. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

Хүснэгт 9. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

Болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ	Хугацаа ба давтамж	Зардал, мян.төг	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
Агаар орчин				
Тоосжилт үүсэх	Тоосжилтын хяналтыг тоосжилт үүсэх эх үүсвэрүүд болон ажлын байранд тогтмол хийж, ихэссэн үед нь холбогдох арга хэмжээ авч байх	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	500.0	MNS 4585:2007” “Гадаад орчны агаарын түгээмэл бохирдуулагчийн хүлцэх агууламж болон зөвшөөрөгдөх түвшин стандарт MNS 5916:2008
	Төсөлд хэрэглэгдэж буй тээврийн хэрэгслүүд оношлогоог тогтмол хийлгэх	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	500.0	
Хөрс, ургамал				
Ажилчдын оффис, үйлдвэрийн үйл ажиллагаанаас үүсэх хог хаягдал нь хөрс бохирдуулах	Хог хаягдлыг тухай бүрт нь ангилан зайлуулах арга хэмжээ авах	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Хог хаягдлын зардалд тусгагдсан.	Хөрс хамгаалах, цөлжилтөөс сэргийлэх тухай Монгол улсын хууль MNS 5914:2008 “Эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт. MNS 5916:2008 “Газар шорооны ажлын үед шимт хөрс хуулалт, хадгалалт”
Бусад асуудлаар				
Сонирхогч талуудын оролцоог хангах	БОННУ тайлан болон БОМТ-г Орон нутгийн холбогдох байгууллагууд, иргэдэд тайлагнах ажил зохион байгуулах	Жилд 1-2 удаа	Үйл ажиллагааны зардлаар	“Байгаль орчин хамгаалах тухай” хуулийн дагуу
Төслийг хэрэгжүүлэх эхний жилийн Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөний зардлын урьдчилсан дүн			1 000.0	

4.2. Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөө

Гаалийн хяналтын талбайн орох хэсэг, ажилчдын байр орчимд ногоон байгууламж бий болгох шаардлагатай. 2024 онд 100 ш мод тариалахаар төлөвлөлөө.

Хүснэгт 10. Ногоон байгууламжийн төлөвлөгөө

№	Нөхөн сэргээлтийн зорилт	Нөхөн сэргээх арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Нэгжийн өртөг мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж
1	Ногоон байгууламж бий болгох	100 ш мод тарих	Гаалийн хяналтын талбайн орох хэсэгт	1 000.0	Жил болгон ногоон байгууламжийн хэмжээг нэмэгдүүлж байх шаардлагатай
Нийт				1 000.0	

4.3. Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө

Үйлдвэрийн ашиглалтын үйл явцад түүх соёлын дурсгалт зүйлс олдвол үйлдвэрийн үйл ажиллагааг түр зогсоон зохих байгууллагад мэдэгдэж, түүх соёлын дурсгалт зүйлсийг хамгаалах ажлыг зохион байгуулах болно.

4.4. Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө

Хүснэгт 11. Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө

Нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ		Зардал, мян.төг
Галын булан байгуулах		500.0
Ажиллагсдыг улиралд нэг удаа эрүүл мэндийн үзлэгт хамруулах.		Удирдлага зохион байгуулалтын зардлаас
Ажиллагсдыг тоосноос хамгаалах хошуувч, хувцас хэрэгслээр хангах		
Нийт зардал		500.0

4.5. Хог, хаягдлын менежментийн арга хэмжээний зардал

Хүснэгт 12. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

Болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ	Зардал, мян.төг	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
Хог хаягдлын цэг, ангилаан ялгах үйлдвэрийн талбай, кемп орчимд бохирдол үүсгэж болзошгүй	Хог хаягдлыг ялгах, зайлуулах, устгах, цэвэршүүлэх менежментийн төлөвлөгөөг мөрдөн ажиллах	500.0	Хог хаягдлын тухай хууль болон холбогдох журам, заалтууд
	Хог хаягдлын цэгийг стандарт шаардлагын дагуу засаж тохижуулах	Үйл ажиллагааны зардлаар	
Нийт		500.0	

4.6. Тухайн жилийн орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөр

Хүснэгт 13. ОХШХ-ийн төлөвлөгөө

Хяналт-шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Зардал, мян.төг/жил	Баримтлах стандарт ба арга, аргачлал
Агаарын чанар				
Температур, тоосжилт, Агаарын урсгал, Чийгшил, Нүүрстөрөгчийн исэл, Хүхэрт устөрөгч, Метан, Азотын давхар исэл, Аммиак г.м	Ажлын байранд, гаалийн хяналтын талбайн ойр орчимд	Жилд 2 удаа, 1 цэгээс. Шаардлагатай тохиолдолд тухай бүрт нь.	100.0	MNS 5013:2003 Бензин хөдөлгүүртэй автомашин, утааны найрлага дахь хорт бодисын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ ба хэмжих арга MNS 5014:2003 Дизель хөдөлгүүртэй автомашин. Утааны тортогжилтын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ ба хэмжих арга
Хөрсөн бүрхэвч				
Хөрсний үе давхаргын зузаан (см),элэгдэл эвдрэлийн нөхцөл, ялзмаг%, рН, давсжилт, чийгшилт, Pb, As, Cd, Hg, Cu-ийн агууламж, Физик шинж чанар, органик бодис, нийт азот, карбонат, Ca, Mg,	Төсөл хэрэгжих талбай	Жилд 2 удаа, 1 цэгээс	200.0	MNS 3473:1983 Газар. Газрын эдэлбэр. Газар ашиглалт. MNS 3297:1991 Хот суурин газрын хөрсний ариун Ариун цэврийн үнэлгээний үзүүлэлтийн норм хэмжээ

P2O5, K2O, хөрсний рН, Pb, Cd, As, Zn, Се-ийн агууламж				
Усан орчин				
Усны рН, цахилгаан дамжуулах чадвар нүүрстөрөгчийн исэл CO3, хүчил HCO3, кальци Ca, хлор Cl, кали K, магни Mg, сод Na, хүхэр S, хүнцэл As, бор B, бари Ba, кадми Cd, кобальт Co, хром Cr, зэс Cu, төмөр Fe, мөнгөн ус Hg, манган Mn, молибден Mo, никель Ni, хар тугалга Pb, селени Se, силикон Si, ванади V, цинк Zn, хөнгөн цагаан Al, мөнгө Ag, Хими бактериологийн бүрэн шинжилгээ	Унд ахуйд ашиглах зөөврийн уснаас	Жилд 1 удаа, гүний худгаас дээжлэлт хийж лабораторийн шинжилгээнд өгч бактериологийн бүрэн шинжилгээ, хүнд металлын шинжилгээг хийлгэх.	200.0	MNS0900:2005 Ундны ус-Ундны усны хяналт шинжилгээ MNS3935:1986 Ундны ус-Усны шинжилгээнд тавигдах шаардлага MNS3936:1986 Ундны ус болон үйлдвэрийн ус-Тухайн талбарт нь шинжилгээ хийх MNS4432:1997 Ундны ус-Хуурай үлдэгдлийн хэмжээг тодорхойлох MNS3934:1986 Ундны болон үйлдвэрийн ус-Химийн шинжилгээ хийх-дээж авах, хадгалах, зөөвөрлөх MNS5667-10:2001 Усны чанар-Дээж авах-2-р бүлэг. Хаягдал уснаас дээж авах MNS5667-2:2001 Усны чанар-Дээж авах-2-р бүлэг Дээж авах арга MNS4867:1999 Усны чанар-Дээж авах-3-рбүлэг Авсан дээжийг зөөвөрлөх, хадгалах арга
Ажилчдын эрүүл мэндийн үзлэг				
Мэргэжлийн өвчин судлалын үндэсний төвтэй гэрээ байгуулж ажиллана	Төсөл хэрэгжих орчинд	Жил бүр	Байгууллагын үйл ажиллагааны зардалд тусгах	Ажлын байрны нөхцөл, эрүүл ахуй, хөдөлмөрийн нөхцөл болон аюулгүй ажиллагааны талаар баримталдаг Монгол улсын стандартууд
Төслийг хэрэгжүүлэх эхний жилийн зардлын урьдчилсан дүн			500.0	

4.7. Удирдлага зохион байгуулалтын менежментийн төлөвлөгөө

Үйлдвэрийн талбайд галын аюул гарч болзошгүй тул гал унтраах багаж хэрэгслийн хангамжийг байдлаас шалтгаалан нэмж авах шаардлагатай. Мөн ажилчдын хөдөлмөр хамгаалал аюулгүй ажиллагаатай холбоотой анхааруулах самбар тэмдэглэгээг үйлдвэрийн шаардлагатай хэсэгт байршуулах шаардлагатай.

Түүнчлэн ижил төрлийн үйл ажиллагаа явуулж буй төслийн ойролцоох байгууллагуудтай байгаль орчныг хамгаалах чиглэлээр хамтран ажиллах гэрээ байгуулж, нэгдсэн арга хэмжээний төлөвлөгөө боловсруулан ажиллах нь үр дүнтэй юм.

Хүснэгт 14. Удирдлага зохион байгуулалтын менежментийн төлөвлөгөө

Нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ	Зардал, мян.төг
Энэхүү тайлангийн сөрөг нөлөөллийг бууруулах зөвлөмжүүдийг үйл ажиллагаандаа тусгаж хэрэгжүүлэх	--*--
Ажилчдад хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны сургалт семинарыг тогтмол зохион байгуулж, хамруулах	250.0
Ажиллагсдыг улиралд нэг удаа эрүүл мэндийн үзлэгт хамруулах.	250.0
Ажиллагсдыг тоосноос хамгаалах хошуувч, хувцас хэрэгслээр хангах	-
Нийт зардал	500.0

**4.8. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг
хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад
тайлагнах хуваарь**

№	Ажлын нэр	Хэнд	Хариуцах эзэн	Хугацаа	Зардал
1	Гаалийн хяналтын талбайн үйл ажиллагаа эхлэхээс өмнө төсөл хэрэгжих талбайн өнөөгийн байдлыг танилцуулах	Төсөл хэрэгжих талбай орчмын нутгийн иргэд, холбогдох хүмүүс	Гаалийн хяналтын талбайн дарга, БО-ны мэргэжилтэн	V сард	Үйл ажиллагааны зардлаар
2	Нийт хийгдсэн ажлын хэмжээ, хийгдсэн ажлуудын тайлагнал	Төсөл хэрэгжих талбай орчмын нутгийн иргэд, холбогдох хүмүүс	Гаалийн хяналтын талбайн дарга, БО-ны мэргэжилтэн	X сард	

2024 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд 4 000 мян.төгрөг төлөвлөж өглөө.